

Ко се боји Чанка још?

Пише: Зоран Грбић
уторак, 10 фебруар 2009 12:30

Штета што на интернету више не постоји снимак смушено збуњеног, а опет радосног Ненада Чанка, када је у емисији Б92 пре неких годину дана одушевљено слушао Александра Вучића како говори о свом залагању против насиља према политичким неистомишљеницима. Тих немирних дана након проглашења нелегалне независности Косова, једна од тема биле су анонимне претње лидеру ЛСВ-а, па је била разумљива његова забринутост за своју безбедност, иако је он познат као неко коме изрицање претњи вешањем и куршумима није страна.

То време је (срећом, наравно) кратко трајало, те Чанак поново у пуној снази храбро прети Српској православној цркви и њеним великодостојницима. Након што је Свети архијерејски синод упутио писмо представницима власти у којем тражи да се не усвоји Статут Војводине, велики демократа Чанак је оценио да је то корак ка стварању „најцрње православне џамахирије“ и упозорио да би за СПЦ било боље да се бави стањем у својим редовима уместо што се бави „политичким питањима“.

Ненада Чанка, ту моралну громаду, демократског горостаса, дива демократске мисли и деловања, вредело би подсетити да је Српска православна црква позванија да се бави стратешким и државним питањима Србије од Лиге, и да би његово упозорење Цркви пре требало сам да примени у редовима своје партије. Вредело би подсетити Чанка, који је познат по говору мржње и хулиганском понашању, да је Српска православна црква створила српски национални идентитет, очувала га кроз векове, и да вероватно највише њој имамо да захвалимо за то што и данас постојимо као народ. Због тога то за Цркву није политичко, него државно питање које опстаје још из времена кад светом нису ходали Чанкови, и кад државе нису правили појединци слични њему, на начин на који он то (све мање скривено) покушава да уради.

Чанак се данас залаже за то да ингеренције Војводине буду решене сопственим Уставом, а не Статутом, чиме је отворено показао шта је оно за шта се залаже. Истовремено је признао да се чланом 26. неусвојеног Статута крши Устав Републике Србије, јер је њиме предвиђено да се, поред српског језика, у службену употребу ставе и неки други језици. Али Чанак ни ту нема моралну дилему. Он се, уколико „треба се опредељује“ између члана 26. свог Статута и Устава који ограничава право да мањине службено користе свој језик, опредељује за Статут. И то због тога што је то „тековина која није од јуче, већ начин живота у Војводини“ шта год то значило. Ако

Ко се боји Чанка још?

Пише: Зоран Грбић
уторак, 10 фебруар 2009 12:30

је то пракса која већ постоји, онда и није баш толико битно да се она посебно уређује Статутом. Ако не постоји, зашто је уводити? Постоји и „начин живота“ у Врању да се на пијаци говори бугарски и македонски, у Мајданпеку влашки, па опет нико тако не говори у локалној пошти. Зна се неки ред. Није Нови Сад ништа посебнији од Ниша или Сурдулице, осим у главама оних људи који покушавају да ту посебност измисле.

Ових дана је и портпарол Лиге социјалдемократа Војводине Александра Јерков показала да је дорасла дубини Чанкове политичке мисли („зашто би СПЦ занимао статут Војводине и како она има везе са државним уређењем?“). Госпођица из ЛСВ-а ће вероватно у историју политичке борбе ући и изјавом да „због једне несрећне формулације у Уставу Србије по којој надлежности Војводине морају бити у складу са Уставом и законима, постоји опасност да сваки наредни закон који донесе Скупштина Србије дерогира закон о надлежностима, а тиме и сам статут Војводине“ и ставом да је основна замерка њене партије на Статут то што он „Војводини даје онолику аутономију колико то дозвољава Устав, што је према нашем мишљењу недовољно“. Оваква тумачења политичког устројства и врховног правног акта државе у којој живе, показују степен демократске, политичке, па и цивилизацијске свести ових особа које активно учествују у политичком животу.

Нека друга, озбиљнија демократска држава, би у оваквим временима у праксу вратила институцију остракизма. Америка је, на пример, између осталих, протерала и Романа Поланског и Чарлија Чаплина за далеко мање злочине, који немају везе са политиком. Нама, у помањкању јасних информација о званичном ставу државе према постојању ове све отвореније сепаратистичке групације, преостаје једино да се запитамо да ли се неко заиста плаши Чанка или ће се коначно успоставити систем владавине права у којем ће он имати разлога да се оправдано забрине у очекивању последица свог антидржавног поступања.